

POKROK PUBLISHING CO.

vydávká
POKROK ZÁPADU
a místní vydání
v Crete pro Ballou okres, Neb., ve Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndali, S. D., pro státy South a North Dakota.

Předplatné:
Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Základní peněžní děje se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Drafts), anebo v registrovaném dopise. Oznamujete-li své přístřeší, udejte starou i novou adresu.
Dopisy z kruhů čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí být stručné, psané bez úmyslu někoho osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

BULHARSKO STANE PRY SE KATOLICKYM.

Korrespondent neapolského časopisu Mattino oznámil v minulých dnech, že bulharský král Ferdinand poslal papeži Benediktu přípis, v kterém slíbil, že Bulhario po válce přestoupí na katolickou víru. Časopis jmenovaný k tomu pak podotýká, že takové přestoupení je dávným snem krále Ferdinanda a že proti němu nejsou ani vůdci bulharské církve, dostane-li se jim uznání od papeže. Je známo, že Bulhario jsou většinou vyznání pravoslavného, ačkoli je mezi nimi také množství katolíků.

Král Ferdinand sám je vyznání katolického, ale jeho nejstarší syn, princ Boris, byl pokřtěn v ritu pravoslavném. Bylo oznámeno, že bulharské vládky, hlavně na nátlak Rakouska, má v úmyslu zahájit vyjednávání s římem, ale nic dalšího v této záležitosti uřízeno nebylo. Mezi vyznání římsko-katolickým, ku kterému se hlásí Bulhario, a římsko-katolickým není velikých rozdílů. Hlavní rozdíl je v církevních obřadech a i katolická církev uznává dvojitý rit a sice římský a orientalský. Orientalský rit opět rozdělujeme se na řecko-rusínský, řecko-rumunský, řecko-melechijský, armenický, koptický, syrský, syrochaldejský a syrsko maronitský. Některé z těchto obřadů jsou výsledkem spojených východní a západní církve a některé z nich existovaly již před touto dobou.

Ferdinand spolu se svojí manželkou již dávno se přičinili, aby lid svůj přivedli k římu. Vatikán přerušil s bulharským dvojem styky, když princ Boris pokřtěn byl v ritu pravoslavného, ale později došlo ku smíru. Po tomto smíru Vatikán přičinová se, aby Bulhario získal. Mnohé okolnosti usnadňují tuto práci. — Ihned po srbsko-bulharské válce v roce 1885, když Rusové se přiklonili rozhodně k Srbům, Bulhario zanevřeli na Rusy a vyskytli se mezi nimi mnozí, kteří radili k rozluce ve vůči. Král Ferdinand vítal tyto rady a sám přítlačil, kde bylo třeba, ale snaha jeho ne setkala se s výsledkem. Nebyl nic těžkého, než odvrátit národ od víry otců.

Král Ferdinand má za to, že nyní se mu podaří snadněji docílit spojení s římem, než dříve. Podaří-li se mu to, pak bude možno o něm říci, že je Vilémem Bádským. Bude možno říci, že získal plnou kontrolu nad svým lidem.

BOOKER WASHINGTON.

V Booker T. Washingtonovi, který zemřel tyto dny v Tuskegee, Ala., odešel jeden z nejpozoruhodnějších příslušníků černého plemene na světě. Andrew Carnegie řekl o něm v roce 1907 následující zajímavá slova:

"Booker Washington je Mojžíšem svého lidu. Nejenom že vedl je do zaslíbené země, ale dopouští, aby je učil a předcházeli příkladem, jak žít v této zaslíbené zemi. Je jedním z obdivuhodných mužů, kteří rodí se zřítelka a kteří konají díly. Narodil se otrokem, ale dnes je uznaným vůdcem svého lidu."

Je jisto, že žádný z těch, kdož vsunuli se na tak pozoruhodné místo, jako B. T. Washington, ne-

byli nuceni překonávat tak velké překážky ve svém životě. Washington zrozen byl z rodině otroků a jako synek otroků neudl příležitost k získání vzdělání. Ale toužil po něm již co hoch. Když otroctví bylo zrušeno, jeho údel usměnil se mnoho. Byl nucen chopiti se práce v solných dolech v Západní Virginii, kde pracoval od časného jitra pozdě do noci. Když otevřena byla v okolí škola pro černochy, vstoupil do ní a zde poprvé bylo mu popřáno páti ze studánky vědomostí. Ale neměl dlouhé radosti z toho, že konečně splnil své dávné jeho tužby. Byl nucen chopiti se práce v uhelných dolech a školy zanechal.

Alle touha po vzdělání nutila jej k znění zaměstnání. Pracoval jako sluha v různých bohatých rodinách, později byl posluhou v hotelu, jídelnošem v restauracii a dělníkem v přístavišti. Stále ale studoval, četl a snažil se získati nejvíce vědomostí. Posléze poradilo se mu znovu v Hampton získati čas k navštěvování školy. Později odebral se do Franklin okresu svého býv. domova, kde vynesoval školu. Když uvazovalo se o zřízení školy pro černochy v Tuskegee, Ala., byl vyvolen za jejího učitele. Začal a málem. Vyučoval nejdříve v bouře, později v lesích, budov dřevěných a na konce později se mu vybudovati ústav, který může býti jistě chloubou černého plemene.

Booker T. Washington je důkazem, jak mnoho lze učiti sámi a touha po vykonání činně prospěšných.

VÁLKY, JEŽ VEDENY BYLY SPOJENÝMI STÁTY.

William J. Bryan v nedávné své řeči, v které odvažoval presedntův program pro lepší národní obranu, prohlásil: "Motto plánu je nejenom opuštěním našeho tradice, ale zároveň zvrácením naší národní zásady. Tato národnost získala svoje postavení ve světě, ač by se nechtěla ku zvyku nositi pistol anebo klacek."

Pan Bryan jistě ví, že se májí. Musí přece vědět, že národ americký děkuje za svoji existenci jenom tomu, že nechtěl se ku zbraním. Národ americký byl zrozen v úsilovné válce revoluční, vychovávan ve válce v roce 1812 a jeho život zachráněn byl válkou občanskou. Od revoluční války před 130 roky našly se Spojené Státy ve čtyřech válkách a sice ve válce v roce 1812 v mexické válce, v občanské válce a v španělské válce. Byla tudíž jednou válka v každých pětácti letech našeho národního života. A poslední války, války španělskoamerické, sčítastli se jako dobrovolník i sám p. Bryan.

SELSKÉ VÁLKY V EVROPĚ.

Agrární krize raného středověku vedly k četným selským povstáním a válkám. Feudální monopol produkce zemědělské srazil se ostře s touhou selských bezzemků a nevolníků po svobodě i po právu na půdu. Hnutí husitské dávno před velkou francouzskou revolucí zažehlo na venkově českém i německém ohně válečné vzpoury proti nadpřáti a nerovnosti. Komunistický táboritá křídíl se daleko za hranice naší vlasti. Husitští kočovní kazatelé přicházeli do Německa i do Frank v průvodu ozbrojených rot a blábnili tam rovnost a bratřství, žádajíce za odstranění desátek. Kraje kolem Řezna byly tak jako kraje v Čechách svědky velikých selských nepokojů, šířících se po střední a jižní Evropě.

V Anglii roku 1381 Wicliof a Wat Tyler probouzelí sedláky. Na počátku 14. století uřelá severní Itálie plameny selské války osvobozoval. Uprostřed 15. století došlo k velikým selským bouřím v Německu pro útlak církevních, zvláště ve Wormsu r. 1431 a v Götthé roku 1391. Veliké povstání Pleiterem vedené za rovnost stavovskou za společný pozemkový majetek, zvláště lesů, pastevní a řek, za odstranění všech daní, desátek a cel, za uznání práce námezdní, bylo roku 1476 krvavě potlačeno. Stejný osud potkal roku 1491 sedláky nizozemské.

Církev a obhledem na svoje domény mocně potlačovala selské bouře, jak vidíme zejména na biskupství wuerberském a opatství kemptsenském. Selské války v Blesku roku 1493 až 1500 spočívaly na základě křesťansko-soci-

álním v pravém toho slova smyslu. Zde bojovali sedláci pod heslem: "Pro občanství a proti papežství, dogmatům a církevním i panickým dommáním gruntovním." U Bruchsalu roku 1592 a ve Freiburgu roku 1513 byly selské bouře potlačeny zradou.

Ve Wuertembergu pod Konradem roku 1514 povstali sedláci z příčin neslýchaného daňového vyždírání. Tato selská válka se rozšířila až k Černému lesu. Současně vzplanula velká selská povstání ve Švýcarsku, v Kraňsku a v Korutanech. Stavovské vojsko feudálů na všech stranách posléze udolalo tato selská hnutí.

V Německu lesce rozvíny se veliké boje v letech dvacátých 16. století. Ohromné masy lidu selského srotly se pod vůdcovstvím Muellera z Bulgenbachu.

Povstání se šířilo přes celé Švýcarsko, jihozápad. Německo, Blesko a Franky. Obrovské selské armády těchto povstání také vévoda Ulrich Wuertembergský pro výboje politické, domáhlaje se národnosti trůnu, s něhož byl svržen. Vlastním podkladem velkého povstání byl však hospodářský program všeobecný, rozvržený na dvačet artikulu: jež některé historické přípisují političmu písaři Sebastianu Lotzovi, jiní ale Tomáši Muenzeru kazateli Baltazaru Hubmaierovi anebo Schepelerovi. Artikule byly žádaly o zrušení roboty a nevolnictví, znárodnění a zrušení trestu panské justice, zrušení desátek a daní z krve, obecního výsypňavého stavu selského a starogermánského svobodě ve společném užívání lesů a honitby. Od obou paustva požadovali selskíci navrácení odňatých jim politik a jiných pozemků, hlavně lesů.

Program znamenal celou reformu agrární sociální. Mnozí požadavky této byly také náboženské odvolání zrušení na volu farářů obecní samýni a s tou podmínkou, že farář bude hlásati evangelium pravé z písmo svatého, z jehož znalosti má býti dříve vyzkoušen. Drahobylí Holtenstelské 16. dubna 1525 spustošli na. Selské hnutí nebyl s to povstání zdolat. V čelo selských kůk stáveni se i páni, příkladně Gmetz von Berlichingen. Sedláci byli ozbrojeni a organizováni v pravidelné sbory na Porýnsku i v celém jižním a severním Německu.

Rurijci Faleky a němečtík tebejšeho handu německého umeli se lonu radu artikulu uznati a přijati. Pauství feudálů kácelo se v prach. Říšské deputace usnely se i církevní státek zabavit na odškodnění. Jednotlivé mince byly zavedeny, lichvářství odstráněno spolu se starým právem římským a ještě jiné reformy prováděny.

Tomáš Muenzer vedl masy ozbrojených sedláků od lesa Thuringenského a ony vůdce šřřily zhoubu, takže "reformátor" Luther sám selský lid napadl a dvačet artikulu jeho své kritice potdřoval, nazývaje "vojsko hroty" nezdravým a bouzepečným rotami selskými. Na Lutherovo vyzvání chromáždili Jiri Saský, Jindřich Brunkýjský, kurýři Jan, hrabě Mansfeld a landkrabě Filip Hesencký nové zaldáctví a jim náběhli mocně na ozbrojenou selskou armádu Muenzerovu, takže jí konečně po dlouhých a svízelných bojích potlačil. Nejlepší se udrželi sedláci v Alpách a v horách i středním porýnsku. Hrozná represalie, z válečného práva vyplývající, dovršily krvavě zakončení obrovského povstání.

Hnutí Muenzerovo a Goeztovo jsou zvláště zajímavá. Šířilo se od jezera Bodamského až k hornou toku Rýna, rostlo od Voges až k Lechu. Zachvacovalo celé Bavorsko, i Duryňsko, Sasko a země německé. Celá říše Karla V. v níž "slunce nezapadalo", planula selskou revolucí. Boje sedláků organizovala "Křesťanská selská jednota" pod heslem: "Za evangelickou a selskou svobodou!" Války husitské byly tu německými sedláky věrně napodobovány. Hejtman Gmetz z Berlichenu vystupoval podobně jako Žižka. Byl zajat roku 1526 a zmučen, s ním též jiný vůdce Hippler. A Tomáš Muenzer byl po porážce svých rot v Frankensenu popraven. Následovaly pak porážky selských rot viterberských, franckých a švábských.

Ve Francii byla roku 1789 občanská selská válka předehrou velké revoluce, která zrušila všech roboty. Sedláci francouzští již dávno před tím veškeré dávky na

panství zastavili a urbáře poddanské spálili zároveň s mnoha zámky a sídly šlechticů.

Leč v ostatní Evropě nový útlak, místo reformem zavádnutí vyvolával opět bouře. Jen v Tyrolsku a v Bádensku byly reformy jakési provedeny. Zemská správa povolila úlevy sedláckým a úděly z výtežku malých desátek dávala obcím.

V květnu roku 1525 byly přijaty veškeré požadavky selské, proklamované Hippelem a Weigantem.

V Polsku a v Rusku v letech 1760—1764 vzplanulo obrovské selské povstání. V Rusku vedl sedláky dobrodruh Pugáčev, jenž vydával se za cara Petra III., pronásledovaného carevnou Kateřinou. Sedláci obléhali roku 1773 pevnost Jajsk. Vojsko ruské se k nim přidávalo. Pugáčev dal všem jeho důstojníky. Revoluce selská šířila se od Urálu až ke Kyjevu a Moskvě. Sedláci měli své dělostřelectvo, zmocnili se Samary, Caricyna a mnohých stepních pevností. Zámky a šlechtická sídla vypalovali. Vydali sami manifest o zrušení nevolnictví. O dvě léta později byl Pugáčev popraven. V letech 1830 až 1854 vzplanulo na Rusi celkem 545 selských povstání, při nichž přes sto tisíc majitelů panství bylo odpraveno.

V Čechách a na Moravě selské války panovaly po celé 17. a ještě 18. století. Roku 1716 zaznamenal první veliké bouře agrární. Roku 1738 rytíř Zahradka z Kolenčelsu ukrutnostmi svými přivodil bouře takové, že při nich um o život přišel. Roku 1775 propuklo všeobecné vzbouření českých sedláků, kteří přes třicet českých sídel spustošli a měli v sobě svého "selského císaře" Hvojkou. Po dvanácti letech se bouře opakovaly znovu.

Avšak již před tím, roku 1668 bouřil se lid selský nad Jizerou. Zastup sedlácké se srotily a ku hrade táhly. V Turnově byly zabrány měšťanstvem a vojskem. Roku 1673 popraven byl vůdce vzpoury selské na Nových Zámčích, rychtář Michal Hietze.

Roku 1860 usnáli se obecní četníci v Čechách na všeobecné vojenské hotovosti. Sedláci se ozbrojili a vzlyčeli kříže, k nimž přisabali, že "živi a mrtví, ve kterých v neštěstí zůstanou věrní obci zemi." Za vůdce zvolili soubě zslužilé důstojníky. Znovu zplamuly zámky po Čechách, vláště na Hradecku, Chrudimsku i Boleslavsku, kde zpuštěno panstvo bylo povraženo. Vojsko od Piccolominia vzpouru potlačovalo. Na Pilzeňsko událo se přím hrozná krveprolití. S vojskem táhla zároveň katovská družina, prováděje represalie. Přes adesát sedlácků bylo tehdy popraveno. Byli čtvrceni aneb koneny lámání. Mnoha jiným vyměněno kruté tělesné tresty, jimž neštěří rebelů podlehli.

Na Olomoucku vypukla selská vzpoura r. 1695. Povstalo tehdy 1500 sedláků proti vrchnosti.

Velké bouře Chodů odhlyty již před tím, roku 1693, kdy po potlačení vzpoury ze tří vůdů selských, Koziny, Hrubého a Selčeva, padli los smrti na Jana Kozinu mladkého.

Století téměř od významné bouře té uplynulo a v Čechách bouře nové a nové se vzmáhaly. Pod záminkou "svatojanské pouti" roku 1777, pitňahý veliké zástupy sedláků do Prahy, zmocnili se královského hradu a zapáli na jeho nádvoří svůj památný "Otečelna". O deset let později také armáda sekta Adamitů bouřila sedláky pod heslem, že "nechtějí robot jiných, nežli těch, kterých uhládá Otce na nebesích". Vojáci jich mnoho zjímali.

A veškeré tyto selské revoluce bojovaly nejen za vlastní, stavovskou vše rolničtva, nýbrž i za ideu politickou, za povolení feudálního — ve prospěch monarchismu.

CENSURA ZA VÁLKY.

Vezmeme-li do ruky časopisy a to ať již psané v řeči jakékoliv v oblasti říše rakousko-uherské slydáme, že censura vypověděla válku redaktorům i vydavatelům. Na každé stránce skorem náležením bílou, nepotíštěnou plochu, volající k čtenáři, že rakouští censoři jsou stvořeni, jiná nelze roznouti.

Poslanek Hueber, Němec se Solnohradu, tedy Němce kovaný, roznepal se o cenuru rakouské a

tretně jí tepe. Píše: "Tisková svoboda jest za války omezena výjimečnými ustanoveními. Časopisy, nescházejí se pod nepřímým dozorem dvojí až trojí censury. Každý den můžeme vidět, jak se tato censura provádí, osudná bílá místa nás poueují, že časopisy smějí psáti jen to, co úřady nezakázou psáti. Nikdo, kdo nemá zlou vůli, nebude chtít vězně tvrditi, že německý tisk v Rakousku chce uveřejňovati za války věci, jež by byly proti zájmům státu. Šiněrodatné časopisy všech stran snaží se všemožné piniti svůj odpovědnosti plný úkol takovým způsobem, který by měl býti státu stejně vítaným, jako každá jiná pomoc. Za dnů těžkých žurnálských tisk účinkem živého slova umel rozptýlití rozčarování, plázcí se po Rakousku. Časopisy osladi-li masám lidu leckterou hořkou pilulku, podněcovaly obětavost obyvateřstva a podporovaly naději v této ze všech nejtěžší válce do šťastného konce a slavného míru.

Alle přes to se škrtá, konfiskuje a potlačuje. Tisk, který by chtěl všechno jen chváliti a nekárati nie, co se děje v Rakousku, prokázal by státu a tedy také národu nejhorší službu. Poslanecká sněmovna je z důvodů, které se nehodí do této úvahy, odsouzena k tuce veřejného tisku a proto je krátkozraké a zároveň nebezpečné, tuto list rdousiti. Vláda pokládá za stát sebe. Ale to jde od základu falešně. Stát nezalží z nič, holika dobrých nebo špatných ministrů a honu vyšších i nižších úředníků, kteří užívají censury jako svého ochranného štítu, poněvadž stát tvoří souhrn národu. Jest především třeba zabezpečiti a hájiti zájmy a životní podmínky národu. Co jim neprospívá, jest špatné a směřuje proti státu. K tomu je třeba kritiky a vysvětlování. Potlačování časopisů a volného projevu mínění na sloupcích časopiseckých nesporodí se se svéta věci, které obecnostu poučují den ode dne zřejměji jako velice nepřijemné skutečnosti. Naše doba nehodí se k obnovení systému Metternichova a policejní vlády. Na to by rakouští státníci neměli zapomínati, a zároveň musejí to s důrazem připomenouti oně politikové, kteří nechtějí, by snad po válce nastaly poměry, jichž účel byl bylo oslabení parlamentarismu. Kdyby některé kruhy měly úmysl vyvolati z války poučení, že to i později půjde bez poslanecké sněmovny a bez volného, neodvislého tisku, pak se oddávají nebezpečnému klamu."

Sřícuje-li si Němce v Rakousku na slavnou cenzuru, pak věru již se nemusíme pranit diviti, že české a jiné listy při nejlepš vřili nemohou pranit psáti, co by bylo jen poněkud namířeno k snahám za svobodu zemí českých, ale to přece nedá našim mnohým novinářům spáti a tak se stane, že mnohdy napíšl botu: "Věříme, že českí novináři v Praze nemohou psáti tak, jak by si přáli, ale nevěříme, že by nemuseli psáti, jak psáí."

Pán, který tento nesmysl napsal, sešl pékně v suchu a neteč na něho, neboť rakouská moc do Chicago nejde a proto bylo by mu jen k prospěchu, kdyby slova poslanec Huebra si přečetl.

Dle našeho názoru jest nutno, aby české listy psaly jak mohou a dovoleno mají, neboť, když by tak nečinily, stalo by se jednou dne, že by v Praze byli úplně bez českých novín a jaké důsledky by z toho posly, lze si domyslet. Lid by byl úplně bez spojení se svými předáky a poměry, jaké by zavládly, byly by zhouňny. Vláda by sice se postarala, aby české listy vycházely, ale řídila by je jak sama a tu dostával by lid český otravu duševní plýmkou domsky.

Nekárejně proto české listy ve staré vlasti, o ně stará se přílla vláda rakouská, a hledme raději sami k tomu, abyehom získávali přesných a zaručených zpráv. Veliké opatrnosti avšak jest nutno při uveřejňování dopisů od zajatců i od krajanů ze staré vlasti. Nelze ani tušiti, jak mnoho se jim tím ublížiti může.

Vraťme se však k úvaze poslanec Huebra.

Hueber přiznává, že v Rakousku není tak lebec vláde dnes prováděti své díla bez novín a vláda to ví, nebo vědětí musí. Hueber praví, že často noviny hořké sledují lidu činily a k vlastenectví povzbuzovaly. Ale vláda přece pronásleduje tisk, jak jen může.

Vraťme se však k úvaze poslanec Huebra. Hueber přiznává, že v Rakousku není tak lebec vláde dnes prováděti své díla bez novín a vláda to ví, nebo vědětí musí. Hueber praví, že často noviny hořké sledují lidu činily a k vlastenectví povzbuzovaly. Ale vláda přece pronásleduje tisk, jak jen může.

Že na tisk český plnou měrou svou mořnou tužku cenzorskou vyslá, vidíme velmi často v podobě celých ploch nepotíštěných. Českým novinám ztrpčují censoři jich posláni jak jen mohou nejvíce. Šnád někomu napaadne, že by to nemuselo tak býti, poněvadž censořující úředníci jsou také Češi. Jasn, tot pravda, ale uvažte dříve, že nejsou Čechy ti, kteří stojí nad censury a ti mají dnes ohromnou moc. Ti mohou dneš nepohodlného, nebo příliš — dle jejich náhledu — dobrého censořovatí před válečný soud. A věru, že roznysli si to, poněvadž by se mu zle vedlo a pak — cenzuru tisku neprovádí jeden úředník, a list jde až trikrát rukami censoř, střídajících se.

Mimo cenzora, však také redaktor jest v nebezpečí a to v největším a s ním i vydavatel. Kdyby opomenul vyndati ze sazby zabavenou část, propadl by trestu velmi přísnému. Případ podobný měl za následek zastavení Národních listů na osm dní. Proto bylo vešrou neprozřetelností, když jistý chicagský list na jaře přinesl zprávu, že dostali do rukou list, jehož zabavená část byla obrátně zalepena. Jmenovali nejen, odkud list dostali, ale i plné jméno listu napsali. To jest bezohlednost a před krátkým časem redaktor onoho zabaveného listu byl odsouzen do těžkého žaláře.

Mimoděk profito nám myslí, není-li toho vinen právě člunek uveřejněný v Chicagu. Přičítá však jistě, neboť redaktor jest zodpovědný za to, že nesmí z tiskárny vyjítí po zabavení ani jediný výstik. A věříme tomu tlu spíše, poněvadž den před tím omeň chicagský list psal — a skoro chluh — že rakouský konsul vte české listy a že i jejich listu věnuje velkou pozornost.

Nehubujme na listy ze staré vlasti, ale učme se sami, co uveřejňiti můžeme!

Výstava v San Francisku před zbořením.

San Francisco, Cal., 21. listopadu. Společnost výstavní má již hotovy plány na stržení budov a zrovnání výstaviště. Učravena bude výstava 4. prosince, do kdy bude možno ještě činiti nákupy. Na to bude přistoupeno k práci, která započne s půlnocí, 250 dělníků, 2 lokomotivy a tři elektrické a dva parní jeřáby započnou své ničivé dílo. 12 mil kolejí bude položeno po výstavišti. Tuny nábytku, knih a různých vystavených předmětů musí býti ovšem nejříve odstraněny. Výstavovatelé doufají, že obecnost koupí vystavené předměty, aby si započítalo levně vřiční dary a krásné. Neradi by mnozí předměty zase posláni domů, poněvadž výlohy jsou dosti značné a proto se budou snažiti, aby vše prodali.

Villova vojska poražena.

Douglas, Ariz., 21. listopadu. — Villova ustupující armáda měla ztráty 600 mrtvých a 900 raněných v jedné z nekrvavějších bitev, udávkách se od bitvy u Agua Prieta, když napadena byla věčra odpoledne u Alamito. Sonora, Carranzovým vojskem pod generálem Manuelem Dieguezem. Alamito nalézá se dvacet mil severně od Hermosillo. Bitva trvala pět hodin. Carranzova vojska ukročila také dvě děla, šest strojových pušek, 400 pušek a několik nákladů potravin a válečného materiálu. Carranzovo vojsko oznámilo malé ztráty. Celkem 150 mrtvých a raněných. Ustupující Villovo vojsko je pronásledováno.

Odmítnutý nápadník zastřelil divku.

Chicago, 21. listopadu. — Rozelen nad tím, že Barbara Kuningerova, 18-letá dívka, neodpovídala mu na pozdrav na ulici, Jim Tracy zastřelil dívku a po té pronahl si sám ležku kuli. Jeho zranění je smrtelné, ale má naději na pozdravení se. Dívka zaměstnána byla jako telefonní operátorka a nalézala se na cestě do práce, když setkala se se svým nápadníkem.

Angličané opět zabavili americký parník.

New York, 21. listopadu. — Americký parník Genesee, jak o známém bylo American Trans-Atlantic Co. dnes, abaven byl anglickým křižníkem. Parník tento, který vyplul z Norfolk a nákladem ublí do Montevideo, byl dopraven křesťanským družstvem anglického křižáku do St. Lucia v Anglické západní Indii.